

Aarhus, den 20. marts 2012

**Folketingets Kirkeudvalg
v/ formand Karen Klint**

Efter ønske fra kirkeordførere i Folketingets Kirkeudvalg fremsender jeg som aftalt dette notat, der rummer de synspunkter, vi fremførte ved mødet onsdag den 14. marts 2012.

Af Jørgen Sejergaard, sognepræst i Karlebo og repræsentant for Luthersk Mission

Biologien og samfundet

Når man vil indføre et kønsneutralt ægteskab eller noget, der ligner, ser man bevidst bort fra det særlige ved det hidtidige ægteskab, nemlig, at mand og kvinde forener sig i samlejet og dermed udfører en enestående biologisk proces, som skaber børn. Ingen andre end disse to kan på naturlig vis udføre en tilsvarende biologisk proces. Et barn kan på naturlig vis kun have to forældre, én mand og én kvinde.

Hidtil har vi brugt glosen ægteskab om denne parringsproces. Når man nu vil give denne gløse også til parforhold, som ikke kan udføre denne proces, så skylder man os andre, der lever i et biologisk ægteskab en anden betegnelse, der kan markere det særlige ved ægteskabet. Vi må for eksempel kræve, at ægteskabet mellem en mand og en kvinde kaldes biologisk ægteskab eller reproduktivt ægteskab.

Hvad så med barnløse eller impotente? Lad os sammenligne med et fodboldhold. Et fodboldhold, der spiller tyve kampe, men ikke vinder en eneste, spiller stadig fodbold, og den spiller, som har pådraget sig en skade og sidder på bænken, er stadig med på holdet.

Samfundet kan overleve uden homoseksuelle, men samfundet kan ikke overleve uden heteroseksuelle parforhold, og det bør man respektere i lovgivningen.

Det enkelte ægtepar kan indvende, at det nye forslag ikke ændrer noget ved deres eget ægteskab, men striden står om, hvad der skal stå i folkeskolens lærebøger. Hvad er et ægteskab - udelukkende et forhold mellem én mand og én kvinde - eller noget andet og mere? Og hvis man ved en ansættelse ikke må spørges om seksuel orientering, må man så spørges om sin holdning til ægteskabet. Hvis man er kendt som et menighedsrådsmedlem med kirkens klassiske holdning, får man så vanskeligt ved at få arbejde, når man søger en stilling i en virksomhed?

Kirken

Det er dette særlige ved det biologiske ægteskab, som kirken tror på og tager vare på, og det er et frontalangreb på folkekirken som trossamfund at indføre det, når kirken ikke selv i fuld enighed har bedt om det.

Hvilke holdninger vil staten forvente, at kirken skal have, når polyamourøse forhold og flerkoneri forlanges anerkendt og indgået i kirken?

Det er en naturlig konsekvens af kønsneutrale ægteskaber, at der ikke længere skal være forskel på mand og kvinde. Vil man da også forlange, at man skal døbe piger med drengenavne og drenge med pigenavne?

Hvis man betragter folkekirken kun som et offentligt forvaltningsorgan og ikke som et selvstændigt trossamfund således, at alt, hvad menneskene kan ønske sig, skal indføres og velsignes af kirken, så gør man kirken fuldstændig grænseløs, konturløs og meningsløs, og dermed har man ophævet kirken. Det har aldrig været kirkens opgave at ophæve sig selv. Vi mener, at kirkens opgave ikke er bekræftelse af den til

enhver tid siddende regerings politik eller det til enhver tid værende folkeflertals meninger, men at forkynde og undervise om, hvad Jesus fra Nazareth har lært os.

Som nødløsning er det fint, at man giver frihed for præster til at undlade at medvirke til indgåelse og velsignelse af såkaldte homoseksuelle ægteskaber, men tankegangen er vendt på hovedet. De, der vil medvirke, får med det nye lovforslag en frihedsret til at afvige fra kirkens klassiske grundlag, men det ændrer ikke ved, at det er en selvfølgelig pligt, at en præst holder sig til kirkens klassiske grundlag. Det er det, præsteløftet handler om. Og det kan ikke være meningen at andre ansatte, der er forpligtet på samme grundlag i kraft af deres dåb og konfirmation, skal tvinges til at medvirke til en afvigelse fra kirkens klassiske grundlag.

Man må spørge, om præster med kirkens klassiske syn på længere sigt vil kunne få ansættelse i kirken, for hvis de ikke kan det, vil man langsomt, men sikkert marginalisere hele kirkens klassiske gruppe. Denne gruppe har tidligere været anset som kirkens frontkæmpere. Spørgsmålet er, om de for fremtiden skal parkeres i et reservat af valgmenigheder og frimenigheder langt fra indflydelse på kirkens og folkets brede strøm.

Af Børge Haahr Andersen, rektor på Dansk-Bibel-Institut og formand for MF-DBI konsortiet

Vi er jo i vores kirkelige arbejde mest optaget af, at folkettinget ikke blander sig i kirkens indre anliggender. Men som samfundsborgere er vi også optaget af, at folkettinget ikke blander sig i privatsfæren, forståelsen af ægteskab og familie. Den omdefinering af ordet ægteskab til partnerskab, som det nye lovforslag forudsætter, overskrider efter vores opfattelse grænsen til privatsfæren og dermed, hvad det er folketingets opgave at blande sig i. Men er det folketingets opgave at gå ind og støtte et lovforslag, der omdefinierer forståelsen af ægteskabet.

Forholdet mellem Folketing og Folkekirke er indrettet sådan, at folkettinget har mulighed for at blande sig i kirkens indre anliggender. Der har bare været en præcedens for ikke at gøre det, og den overskrides i uhørt grad i denne sag

- Når kirkeministeren skriver på hjemmesiden, at han sammen med biskopperne vil udfærdige et ritual
- Når kirkeministeren vil bestemme, at ordet ægtefælle skal bruges i ritual
- Når kirkeministeren og et folketingsflertal udnytter splittelsen i folkekirken, hvor biskopper, præster og folkekirkemedlemmer er delte, til at majorisere et ritual igennem.

Indtil for få årtier siden var der enighed i Folkekirken om forståelsen af ægteskabet, sådan som det er udtrykt i Confessio Augustana og Luthers Lille Katekismus. Nu er der kommet en ny tolkning ind, hvor ægteskab ikke er en skaberordning og en ramme for parforholdet mellem mand og kvinde, men et kærlighedsforhold uafhængigt af køn. Men er det op til kirkeministeren, regeringen og et folketingsflertal at blande sig i folkekirken forståelse af ægteskabet og gennem et ritual at majorisere en bestemt forståelse igennem?

Folkekirken er uenig om mangt og meget. Men indtil videre har det været sådan, at man ikke autoriserede ritualer på baggrund af flertalsbeslutninger, men på baggrund af enighed i bispekollegiet og efter grundig høring i Folkekirken. Jf. udgivelsen af den nye Salmebog i 2004. Hvorfor vil man bryde med den tradition, der er omkring enighed omkring ritual og salmebog?

Mange menighedsråd er uenige i det nye lovforslag og har markeret det i høringsvar og i den offentlige debat. Vil man i folketetinget respektere det lokale demokrati – selvbestemmelse om ritual- og salmebog, kirkepersonalets fritagelsesmulighed fra vielser af homoseksuelle par, mulighed for at bryde samarbejdet med biskopper og præstekolleger i respekt for den teologiske forskellighed? Kort sagt – vil man respektere det lokale demokrati, sådan at lokale kirker reelt kan frasige sig et nyt ritual og undlade at blive påtvunget en handling, som man finder i strid med kirkens væsen og grundlag?

Af Hans-Ole Bækgaard, præst ved Aarhus Bykirke og formand for Indre Mission

Vi vil understrege, at kirken skal fastholde ægteskabet som et forhold mellem mand og kvinde, vi ikke kan omdefinere. Denne ordning er en guddommelig indstiftet stand, som er udtryk for Guds skabervilje og tiltænkt alle mennesker uafhængig af tro og kultur. Ægteskabet er den gudgivne ramme for familieliv og den legitime ramme for seksuelt samliv.

Det er uomtvisteligt, at f.eks. den augsburgske bekendelse artikel 16, 23 og 27 taler om ægteskabet mellem mand og kvinde – sådan som Luther udfolder det i en række andre skrifter om både homoseksualitet og ægteskab mellem mand og kvinde. I forbindelse med ægteskabet anser Luther det for at være den kirkelige embedes egentlige opgave at forkynde Guds vilje med ægteskabet og evangeliet for dem, der træder ind i ægteskabet, og for ægtefolk.

Luthersk ordningsteologi er velbevidnet i folkekirkens bekendelsesskrifter og må derfor anses for gældende lære i folkekirken. Denne grundlæggende opfattelse af ægteskabet undermineres ved indførelsen af vielse/velsignelse af to personer af samme køn – og derfor er regeringens lovforslag ikke i overensstemmelse med bekendelsesskrifterne.

En stillingtagen til om to af samme køn kan indgå i "ægteskab" ved en kirkelig handling, kan altså ikke træffes uden en samtidig afklaring af ægteskabets stilling i lutherdommen, da staten ifølge Grundlovens § 4 skal "understøtte den evangelisk lutherske kirke". Lovforslaget må altså ikke stride mod Grundloven, hvilket vi vurderer som tilfældet her!

Hvis folketetinget insisterer på en lovændring, så appellerer vi til, at tinget skal vælge den model, der alene ophæver forbuddet/hindringen for, at trossamfund generelt kan indstifte registrerede partnerskaber og i øvrigt overlade det til folkekirken og trossamfundene, om ordningen skal indføres eller ej, som vil være udtryk for den laveste grad af politisk indblanding i kirkens indre anliggender.

Vi ønsker endvidere at pege på, at en ændret ægteskabslovgivning og som følge heraf et ritual for vielse for personer af samme køn vil gøre skade på rummeligheden i folkekirken og uundgåelig vil skabe splittelse i folkekirken og kirkelivet lokalt.

Vi kan også have den overvejelse for fremtiden i det danske samfund, at når det er forbudt i en ansættelsessamtale at spørge om ansøgers seksuelle orientering, er det så også forbudt at spørge om ansøgers holdning til netop dette ritual og i det hele taget til det kønsneutrale ægteskab således, at ingen kan nægtes ansættelse i det offentlige eller private på grund af sin – måske oven i købet offentligt kendte – modstand imod dette ritual og det kønsneutrale ægteskab i det hele taget?

Vi ser nemlig denne ændring af ægteskabslovgivningen i lyset af en række konsekvenser, som den kønsneutrale ægteskabsforståelse vil have for ikke kun kirken, men også i samfundet (f.eks. undervisning om køn, familier osv. i skolen, adfædsregler i omklædningsrum, rettigheder for børn m.v.).